

Pelastuslaitos ja turvallisuuspalvelut toimialueen vuoden 2025 talousarviovalmisteluun nostettavat painopisteet
3487/02.00.00/2024

Turvallisuuden ja varautumisen lautakunta 15.05.2024 § 33

Lisätiedot Pelastusjohtaja Markus Viitaniemi puh. 013 330 9161

Päätösehdotus Pelastusjohtaja Viitaniemi Markus:

Turvallisuuden ja varautumisen lautakunta esittää, että vuoden 2025 talousarvion painopisteiksi nostetaan:

1. Valtion avustuksella vuonna 2024 rahoitettujen palveluintegraatiota tukevien toimintojen vakiinnuttaminen pysyväksi toiminnaksi (tavoitteet 1-3).
2. Pelastustoimen palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelman mukaisesti Kiteelle päivystävän pelastusaseman perustaminen (tavoite 4).
3. Ensihoidon palvelutasopäätöksen mukaisesti erityistilanneyksikön CBRNE-kyvykkyyteen liittyvien hankintojen toteuttaminen (tavoite 5).

Päätös Hyväksyttiin.

Selostus Hyvinvointialueen vuoden 2025 talousarviovalmistelu on käynnistymässä toukokuun aikana. Talousarvion valmistelun lähtökohtana on, että talousarvion ja taloussuunnitelmavuosien oltava kokonaisuutena ylijäämäinen. Talouden on oltava tasapainossa vuoden 2026 loppuun mennessä. Hyvinvointialueen indeksi vuodelle 2025 on 2,72 %. Palveluiden ja materiaalien ostoissa voi olla enintään indeksin mukainen kasvu. Vuonna 2025 palkkoihin tehtävät sopimuskorotukset eivät ole vielä kokonaisuudessaan tiedossa.

Strategisen uudistusohjelman toimeenpanoa jatketaan. Tavoitteena on uudistaa toimintoja pitkän aikavälin suunnittelulla. Vuonna 2024 aloitetut toimenpiteet huomioidaan talousarvion valmistelussa. Aloitetuista toimenpiteistä laaditaan panostukset ja hyödyt vertailu.

Toimielinten on annettava lausuntonsa talousarvioon nostettavista painopisteistä toukokuun loppuun mennessä. Aluehallitus päättää toimielinten painopiste esitysten jatkovalmistelusta kokouksessaan 19.6.2024.

Pelastuslaitos ja turvallisuuspalveluiden toimialueen nostettavat painopisteet vuodelle 2025:

Valtion toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen tarkoitettua avustuksesta vuonna 2024 rahoitetut tehtävät.

Tavoite 1

Vuonna 2023 aloitetun ikääntyneiden palveluiden ja pelastuslaitoksen välisen palveluintegraation vakiinnuttaminen pysyväksi toiminnaksi Kiteen, Lieksan ja Joensuun seudun alueella (yhdenhoitajan yksikön toiminnan jatkaminen 24/7 palveluna). Toiminnan vakiinnuttaminen edellyttää toimialueen henkilötyökehyksen lisäämistä 9 htv:llä ja määräaikaisen henkilöstön vakinaistamista.

Palveluintegraatioon sisältyvien tehtävien määrät ovat merkittävästi lisääntyneet vuosittain toiminnan kehittyessä. Pelastustoimen ja ensihoidon yksiköillä hoidetaan mm. turvapuhelin tehtäviä, hoidontarpeen arviointia ja kotona tapahtuvia lääkehoitoja. Lisäksi toimintamalli sisältää kotisairaaloiminnan tukemisen. Toimialueiden yhteisellä suunnittelulla palvelutuotanto voidaan toteuttaa kustannustehokkaammin, kun resursseja voidaan kohdentaa paremmin tarvetta vastaavasti.

Tavoite 2

Tilannekeskuksessa viime vuonna aloitetun virtuaaliambulanssin toiminnan vakiinnuttaminen pysyväksi toiminnaksi. Toiminnan vakiinnuttaminen edellyttää toimialueen henkilötyökehyksen lisäämistä 3 htv:llä ja määräaikaisen henkilöstön vakinaistamista.

Toiminnasta saatujen kokemusten mukaan virtuaaliyksikön selkeä etu on se, että se kattaa maantieteellisesti koko Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen yhtä nopeasti. Kun virtuaaliyksikkö tekee hoidon tarpeen arvioinnin puhelimitse D-kiireellisyysluokan tehtäville ja ohjaa potilaan tarkoituksenmukaisen avun piiriin, vapautuu kyseisen alueen ensihoitoyksikkö kiireellisten (A,B,C) ensihoitotehtävien tavoittamiseen ja hoitamiseen. Virtuaaliyksikön toiminnalla on osaltaan saatu parannettua myös ensihoitopalveluiden tavoitettavuusajkoja.

Virtuaaliyksikön toimintaa on tutkittu myös kansallisesti. Esimerkiksi Petri Roivaisen väitöskirjan mukaan puhelimesta tehty hoidon tarpeen arviointi (PHTA) vähensi ensihoidon kiireettömiä tehtäviä peräti kolmanneksella, ja myös potilaat olivat tyytyväisiä saamaansa palveluun. Väitöstutkimuksen mukaan puhelimesta tehty hoidon tarpeen arviointi voi lisätä potilastytyväisyyttä, tuottaa säästöjä ja hillitä ensihoitopalvelun nousevia kustannuksia. Säästöjen lisäksi ensihoidon ja päivystysten työmäärä voi pienentyä, jolloin resursseja voidaan kohdentaa paremmin hätätilapotilaiden hoitoon.

Tavoite 3

Tilannekeskuksen toiminnan kehitystyöhön ja sote-toimialojen valmiussuunnittelun vahvistamiseen palkattiin kuluvan vuoden alusta lukien valmiusasiantuntija.

Tilannekeskuksen toiminnan edelleen kehittämiseksi ja yhteiskunnan turvallisuustilanteen muuttumisen vuoksi on tarpeellista vakinaistaa valmiusasiantuntijan tehtävä (1 htv).

Aluevaltuusto on hyväksynyt pelastustoimen ja ensihoitopalveluiden palvelutasopäätökset 12.12.2023 sekä sitoutunut kehittämistoimenpiteiden toteuttamiseen vuosien 2024-2027 aikana palvelutasopuuteiden korjaamiseksi.

Tavoite 4

Pelastustoimen palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelma sisältää palvelutasopuuteiden korjaamiseksi vuodelle 2025 päivystävän pelastusaseman perustamisen Kiteelle. Perustaminen edellyttää, että pelastusaseman resursointia vahvistetaan 5 htv:llä. Samalla voidaan alueella vähentää pelastustoimen varallaoloa.

Tavoite 5

Ensihoidon palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelma sisältää vuodelle 2025 erityistilanneyksikön CBRNE- kyvykkyyden laajentamisen. Kemikaalien (C), biologisten (B) ja radioaktiivisten aineiden (R), ydinaseiden (N) ja räjähteiden (E) aiheuttamat onnettomuudet voivat johtua aineen kuljetuksen, käsittelyn tai varastoinnin aikana tapahtuvasta päästöstä, ilkkivaltaisesta teosta tai terrori-iskusta. CBRNE-uhka voi siis olla onnettomuuteen tai tahalliseen toimintaa liittyvä uhka, jonka riski kasvaa olennaisesti poikkeusoloissa. Nykyinen turvallisuustilanne huomioiden on tarpeellista parantaa materiaalisia valmiuksia CBRNE-onnettomuuksia varten hankkimalla ballistisia suojavarusteita ja tarvittavaa erikoiskalustoa.